

Идел буге авыл жирлеге Советы
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы

КАРАР

08.10. 2019 елның 29 ноябре,

№ 82-1

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының
"Идел буге авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә
бюджет корылышы һәм бюджет процессы турындагы
нигезләмәне раслау хакында" 2007 ел,
30 нчы июль, 346 нчы номерлы карары

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы
нигезендә Идел буге авыл жирлеге Советы

Карар:

1. Кушымта нигезендә Татарстан Республикасының Идел буге авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне расларга.
2. Үз көчен югалткан дип тану:
 - 2.1. Идел буге авыл жирлеге Советының 2013 елның 19 декабрендә кабул ителгән 62-6 номерлы «Татарстан Республикасының Идел буге авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау турында» карары.
 - 2.2. Билгеләргә кирәк, 15-28 ст., 31 ст. нигезләмәсе 2020 елга һәм 2021-2022 еллар план чорына бюджет төзегәндә һәм аны үтәгәндә барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла.
3. Әлеге карарны Спас муниципаль районының [http рәсми сайтында](http://www.spassriy.tatarstan.ru) бастырырга:// [www. spassriy.tatarstan.ru](http://www.spassriy.tatarstan.ru) һәм хокукий мәгълүматның рәсми сайтында ([//http:pravo.tatarstan.ru](http://http:pravo.tatarstan.ru)) закон белән билгеләнгән срокта.
- 4.Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Идел Буге Районы Башлыгы
авыл жирлеге башлыгы:

С.Г.Спирин

Кушымта
Совет карарына
муниципаль берәмлеге башлыгы
Идел бие авыл жирлеге
№ 82-1, 08.10.2019 ел.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Идел бие авыл жирлеге муниципаль берэмлегендә бюджет процессы турында

Гомуми нигезләмәләр

Мәкалә 1. Әлеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукый мөнәсәбәтләр

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Идел бие авыл жирлеге Уставы (алга таба-муниципаль берәмлек) нигезендә Идел бие авыл жирлеге бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында Нигезләмә - жирлек) жирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп торы барышында, шулай ук Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру һәм жирлекнең муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

Мәкалә 2. Авыл жирлегендә бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

Бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәкалә 3. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Мәкалә 4. Жирлек бюджетының хокукый рәвеше.

Идел бие авыл жирлеге муниципаль берәмлеге бюджеты Идел бие авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана (алга таба – текст буенча-жирлек Советы). Жирлек бюджеты өч елга – Чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана. Жирлек бюджеты проектын формалаштыру Идел бие авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты (алга таба – жирлек башкарма комитеты) тарафыннан, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, кабул ителә торган жирлек советының хокукый актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә тормышка ашырыла.

5 Статья. Жирлектә Россия Федерациясенә бюджет классификациясен куллану үзгәчлекләре

1. Жирлек бюджеты күрсәткечләренәң жирлек бюджеты проектын төзегәндә, жирлек бюджеты үтәлешендә Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәдәге бюджетлары белән чагыштырылуын тәмин итү, аның үтәлеше турында хисап формалаштыру максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукый актлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет классификациясе кулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәлгәндә бюджет керемнәренәң баш администраторларының Россия Федерациясе Бюджет законнары белән билгеләнгән нормативлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүленә торган керемнәр буенча күчүчәнлеге тәмин ителә.

Мәкалә 6. Бюджет процессы принциплары

Жирлектәге бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеге;

- бюджетлар арасында керемнәрне һәм чыгымнарны һәм дефицитларны финанслау чыганаclarын чикләү;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- бюджет дефицитларын финанслау чыганаclarының, керемнәрнең һәм чыгымнарының чагылышы тулысынча;
- баланслылык;
- бюджет чараларын куллануның нәтижәлеге;
- бюджет чыгымнарының гомуми (жыелма) каплау;
- ачыклык);
- бюджетның дәрәжәлеге;
- бюджет акчаларының адреслары һәм максатчан характердагы;
- чыгымнар буенча ведомство;
- кассаларның бердәмлеге.

7 Статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразларын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;
- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджетының үтәлеше;
- бюджет турындагы карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- бюджет үтәлеше турында хисапны раслау;
- муниципаль финансларны контрольдә тотуны тәртышкә ашыру.

Финанс елы календарь елына туры килә һәм ул 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

Мәкалә 8. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Жирлек Советы;
- Жирлек Башлыгы;
- Жирлек башкарма комитеты;
- Жирлекнең ревизия комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр) ;
- бюджет акчаларын алуучылар;
- бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары) ;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары (администраторлары)

Мәкалә 9. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы:

- жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турында отчетларны карый һәм раслай;
- жирлек бюджеты үтәлешен контрольдә тотуны тәртышкә ашыра ;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләргә башкара.
- Жирлек Советына бюджет мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән компетенция чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен жирлек башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең башкарма комитеты бюджет проектын төзүне тәэмин итә, аны Идел буе авыл жирлегә Советына раслауга кирәкле документлар һәм материаллар белән кертә, жирлек

бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылығын төзүне тәмин итә, Идел буе авыл жирлеге Советына раслауга жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап тапшыра, Муниципаль бурыч белән идарә итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара., һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган муниципаль хокукый актларда.

4. Жирлекнең ревизия комиссиясе башкара:

- бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;
- бюджет турында карарлар проектларына, бюджет законнарының башка норматив хокукый актларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнүенә экспертиза ясау;
- муниципаль программаларга экспертиза ясау;
- бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, бюджет үтәлеше турында хисап буенча тикшерүләрне гамәлгә ашыру һәм бәяләмәләр эзерләү, шулай ук бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү буенча;
- эчке финанс тикшерүен һәм эчке финанс аудитын бюджет чараларының баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү;;

5. Бюджет средстволарын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылығын һәм максатчан характерын тәмин итә; үзенә караган бюджет акчаларын алучылар һәм аннан файдаланучылар исемлеген төзи; бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен тәшкит итә; бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә; жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә; казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрнең үтәлешен формалаштыра, раслый һәм контрольдә тотат; максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипләрне үтәүне тәмин итә; бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра; бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исемненән жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

6. Бюджет чараларын бүлүче:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;
- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлү һәм бюджетның тиешле өлешен үти.;
- бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;
- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәмин итә;
- бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра;

7. Бюджет акчаларын алуучы түбэндөгө бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара;
- житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;
- нәтижелелекне, аңа каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның максатчан характерын тәэмин итә.;
- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тиешле тәкъдимнәр кертә;
- бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып бара) яки килешү нигезендә әлегә вәкаләтне башка учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра);
- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет Хисабын формалаштыра (формалаштыруны тәэмин итә) һәм тапшыра;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы хокукий актларда, әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләренә башкара.

Мәкалә 10. Бюджет керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

2. Идел бие авыл жирлеге муниципаль берәмлек Советының жирле салымнар турындагы карарларга, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Совет карарларына үзгәрешләр кертү турында чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты жирлек Советына кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш

11 Статья. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән Россия Федерациясе законнары нигезендә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Идел бие авыл жирлеге бюджет акчалары исәбеннән үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла

12 Статья. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгымнар өлешендә жирлек Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру карала ала.

Жирлек Башкарма комитетының Резерв фонды күләме бюджет турындагы карар белән билгеләнә һәм гомуми карар белән расланган чыгымнарның 3 процентыннан артмаска тиеш.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Жирлек башкарма комитеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап жирлек бюджеты үтәләше турындагы квартал саен һәм еллык хисапларга теркәлә.

13 Статья. Муниципаль ихтияжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру турында Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пункттында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм түләнә.

14 Статья. Бюджет кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы, әлеге статьяның 2 пункттында билгеләнгән чикләүләргә үтәп, жирлек бюджеты турында карар белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган керемнәрнең һәм (яисә) түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәреннән расланган еллык гомуми күләменнән 10 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чараларны гамәлгә ашырган очракта, жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган керемнәрнең һәм (яисә) түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәреннән расланган гомуми еллык күләменнән 5 процентыннан артмаска тиеш.

Бюджет турында Совет карары белән жирлек милкендәге акцияләргә сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәр кытлыгын финанслау чыганаclarы составында расланган очракта һәм (яисә) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында жирлек бюджеты кытлыгы күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларның кимүе чикләрендә әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

3. Еллык хисап күрсәткечләргә буенча барлыкка килгән жирлек бюджеты дефициты әлеге статьяның 2, 2 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

15 Статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаclarы составына кертелә:

номиналь бәясә Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының район тарафыннан жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

район тарафыннан Россия Федерациясе валютасында алынган һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма район бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаclarы.

Район бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаclarы составына кертелә:

район милкендә булган капиталда акцияләргә һәм башка формаларын сатудан кергән акча;

район бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияләргә үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую шарты белән Россия Федерациясе валютасында район гарантияләргә үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

Россия Федерациясе валютасында районның башка бурыч йөкләмәләрен түләүгә җибәрелә торган акчалар күләме;

район бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм район бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитларының Россия Федерациясе валютасында суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

район бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән район бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм исәп-хисап санына күчерелгән акчалар арасындагы аерма.

Калдыклар белән идарә итү буенча район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта операцияләр составына гамәлгә куючы Район һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә районның финанс-бюджет палатасында шәхси счетлары ачылган оешмаларның акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Район бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганакалары составына кертелә: максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм район тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләренә Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасында районның муниципаль гарантияләрен үтәүгә җибәрелә торган акчалар күләме»;

16 Статья. Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

Бурыч йөкләмәләре районның ала существовать рәвешендә йөкләмәләрен буенча:

- 1) районның кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә));
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясеннән жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 4) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар;
- 5) район гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә), выраженным валютасында Россия Федерациясе;
- 6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясенен Чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);
- 3) кредит оешмаларыннан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) районның түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

- 1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) районның Россия Федерациясе валютасында түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

- 1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән район тарафыннан чит ил валютасында алынган бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында район тарафыннан чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Районның бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача вакытлы (бер елдан алып биш елга кадәр) һәм озак вакытлы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

17 Статъя. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру (статъя 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә)

1. Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсенә түләү шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмәләр шартлары һәм районның муниципаль хокукый актларында билгеләнгән гамәлләр кредиторы тарафыннан үтәлмәсә), күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр район вәкилләкле органының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Муниципаль гарантияләр буенча район бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләргә туктатуга нигез булып торган вакыйгалар (хәлләр) килеп туганда тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп туган очракта муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Жирле администрация, әлеге статъяның 1 пунктындагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклардан соң, Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән күчерелә торган муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча аларны исәптән төшерү суммасына муниципаль бурыч күләменә киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статъяның 1 пунктындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктулаштырылган, шулай ук түлэнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрен эмиссия шартлары нигезендә аларны тулы күләмдә эмитлаштырган орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган операцияләргә алмаштыру нәтижәсендә яисә башка операцияләр) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрен чыгару, түләү датасына кадәр, күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түлэнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты үз тарафыннан чыгарылган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләргә түләп бетерү датасы жиккәнчә сатып алынган (алмашу нәтижәсендә алынган яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтижәсендә алынган) дип танырга хокуклы.

18 Статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Районның муниципаль эчке бурыч алулары дигәндә муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан район исемненән жирле бюджетка заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак районның бурыч йөкләмәләргә барлыкка килә.

2. Районның муниципаль тышкы бурыч алулары дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан чит ил максатчан кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү күздә тотыла, алар буенча Россия Федерациясе алдында чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләргә барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенң Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукына Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм район Уставы нигезендә район исемненән жирле администрация (район башкарма-боеру органы) ия була.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштыру түбәндәгә шартларны үтәгәндә район тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) районның бурыч йөкләмәләргә буенча кичектерелгән бурычларның булмавы;

2) район исемлегә Россия Федерациясе Хөкүмәт тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның бер яисә берничә рейтинг гамәлләргә гамәлгә ашыручы Россия Федерациясе Хөкүмәт тарафыннан билгеләнә торган дәрәжәдән ким булмаган кредит рейтингы алды.

6. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә аны бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәжәсе булган заемчылар төркеменә кергән очракта, Район муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пункттында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткеләргә зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләргә бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән килештерелгән очракта гына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгәндә генә бирергә хокуклы.

8. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә

кертелгән очракта, Район муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пункттында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткелләрен зурлыкларын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Район кредит оешмаларынан кредитлар рәвешендә һәм районның кыйммәтле кәгазьләрен бары тик рефинанслау максатларында гына, шулай ук районның түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан максатчан бюджет кредитлары рәвешендә муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырырга хокуклы., Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пункттында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясындагы 7 пункттында каралган.

10. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм 311 статьясы нигезендә кабул иткән очракта, Район муниципаль тышкы бурыч алуларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләрен чит ил валютасында бирергә хокуклы түгел.

11. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Район муниципаль эчке бурыч алуларны башкарырга, муниципаль гарантияләрен бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе валютасында расланган очракта гына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе валютасында) Россия Федерациясе валютасында тапшырырга хокуклы.), шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелде.

12. Районның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пункттында каралган түләү сәләтен торгызу планы кысаларында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан бирелгән максатчан бюджет кредитлары буенча йөкләмәләрен реструктуризацияләүне үткөрү рөхсәт ителми.

19 Статъя. Район тарафыннан чит ил валютасында бурыч алулар һәм гарантияләр бирү үзенчәлекләре

1. Район, Россия Федерациясеннән чит ил валютасында Бурыч Алырга, Россия Федерациясеннән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларын Россия Федерациясе тарафыннан куллану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

Мәкалә 20. Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме дип тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жирле бюджетка акча жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирле бюджетка акча жәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм жирле бюджет турында тиешле финанс елына расланган район бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында районның бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнэлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә, һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирле бюджет акчаларының агымдагы елның 1 гыйнварына булган бурычлары буенча түләү күләмнәре күрсәтелгән арттыру суммасында барлыкка килгән, күрсәтелгән арттыру суммасында, агымдагы финанс елына бурыч алуларының иң чик күләмен киметеп, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнэлдерелергә тиеш.

21 Статъя. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычтан һәм районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең иң чик күрсәткечләреннән тыш

1. Жирле бюджет турындагы карар нигезендә муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган йөкләмәләре булган очракта) иң югары чикләре (Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча), шул исәптән Россия Федерациясә валютасында муниципаль гарантияләр, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтелеп (муниципаль гарантияләр буенча чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) билгеләнә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (районның чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) әлеге статъяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган карар нигезендә расланган (Чираттагы финанс елына), кире кайтарылмый торган керемнәренә һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләренә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләренә расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә гомуми күләменнән артмаска тиеш.

Россия Федерациясә Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чаралар районга карата кулланылган очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган Түләүсез керемнәренә һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләренә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә гомуми күләменә 50 процентыннан артмаска тиеш.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме түбәндәге таләпләргә үтәгәндә жирле бюджет турындагы карар белән раслана:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменә (Чираттагы финанс елына) 10 процентыннан артмаска тиеш, моңа Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычны түләү һәм хезмәт күрсәтү буенча чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән түләүләренә еллык суммасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында расланган карарның 20 процентыннан артмаска тиеш (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирле бюджетның салым, салым булмаган

керемнөренен һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә җибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

22 Статъя. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтә:

- 1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципаллар атамаларын күрсәтә гарантияләү юнәлешләре (максатлары) ;
- 2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәмин ителә торган йөкләмәләр валютасы;
- 3) гарантияләрнең гомуми күләме;
- 4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау) ;
- 5) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы карарга кушымта булып тора.»;

23 Статъя. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чит ил валютасында түләнгән чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителә торган һәм (яисә) чит ил валютасында түләнгән бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

- 1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча бурыч йөкләмәләрен түләү срокларында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында чит ил валютасында федераль бюджеттан жирле бюджетка жәлеп итү күләме һәм максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;
- 2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) районның бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.
3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карарга кушымта булып тора.

24 Статъя. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

- 1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары (Чираттагы финанс елында) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары.;
- 2) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәре.
3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турында карарга кушымта булып тора.
4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткәрү муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылдырылмый

25 Статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп, Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:
 - 1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципаллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары) ;
 - 2) гарантияләрнең гомуми күләме;
 - 3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау) ;
 - 4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.
2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.
3. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турында тиешле карарга кушымта булып тора.

26 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре

Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең иң чик күләме номиналь бәя буенча тиешле бюджет турында Карарда билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләреннән тыш район Советы тарафыннан билгеләнә.

27 Статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) барлыкка килгән акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәмин итә.
2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәмин итми, шул исәптән принципалга аларның вакытыннан алда үтәлеше яисә принципал йөкләмәләрен үтәү вакыты якынлашкан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да.
3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.
4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.
5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның үзенә тәмин ителгән йөкләмәсе буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар җаваплылык тота.
6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:
 - 1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем бирү – Район) һәм Гарант исемнән гарантия биргән орган исеме;
 - 2) бенефициарның исеме;
 - 3) принципалның исеме;

- 4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исемен, бәяләмәсен һәм Номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләренә үтәү вакытын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп));
 - 5) Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;
 - 6) гарантия бирү нигезләре;
 - 7) гарантия үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);
 - 8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;
 - 9) гарантия очрагын билгеләү, гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе;
 - 10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;
 - 11) гарантия буенча йөкләмәләренә Гарант тарафыннан үтәү тәртибе;
 - 12) гарантиянең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә, принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләренә тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә (туктатылганда) гарантия суммасын киметү нигезләре һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда;
 - 13) гарантияне туктату нигезләре;
 - 14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;
 - 15) муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга Гарант таләбе хокукы булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс);
 - 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, Гарант исемненән гарантия бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.
7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын күздә тотмый торган муниципаль гарантия бары тик муниципаль гарантия бирә торган район милкендә булган муниципаль гарантия бирә торган хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелә ала. Принципалны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган вакытында гарантның гарантның гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итү бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэминат бирелгәнче муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.
8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.
9. Гарант бенефициарның алдан язма рөхсәтненән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртәргә хокуклы түгел.
10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарның гарантка карата булган таләпләр, яңа хужага (сатып алуыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (эмитентка) күчүгә, принципал (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләренә хокукларын тапшырудан (күчүдән) тыш, алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла (бүтән нигезләр буенча күчәргә) алмый.
11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр (шул исәптән әлеге статьяның 6 пункттындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән гарантның язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук бу статьяның 7 пункттында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән бурыч принципалы үтәлгәндә Гарант тарафыннан таныла.
12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турында бенефициар таләбе (гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе) гарантиядә билгеләнгән очракта гына гарантка бирелергә мөмкин.

Гарантия үтэлеше турында бенефициар таләбе гарантиядә билгеләнгән тәртиптә, гарантиядә күрсәтелгән документларны кушып, язма рәвештә гарантка белдерелгә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бирү турындагы килешүдә билгеләнгән срогыннан элек гарантияне үтәү турында таләпләрне, шул исәптән принципалның гарантиясе белән тәэмин ителгән йөкләмәләрне үтәү срогы якынлашкан дип санала торган вакыйгалар (шартлар) вакытында да, күрсәтергә хокуклы түгел.

14. Гарант гарантия үтэлеше турында бенефициар таләбен кую турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчermәсен тапшырырга тиеш.

15) муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга Гарант таләбе хокукы булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс);

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, Гарант исемнән гарантия бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын күздә тотмый торган муниципаль гарантия бары тик муниципаль гарантия бирә торган район милкендә булган муниципаль гарантия бирә торган хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелә ала. Принципалны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган вакытында гарантның гарантның гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итү бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәминат бирелгәнче муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма рөхсәтнән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртәргә хокуклы түгел.

10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарның гарантка карата булган таләпләр, яңа хужага (сатып алуыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (эмитентка) күчүгә, принципал (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрнең хокукларын тапшырудан (күчүдән) тыш, алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла (бүтән нигезләр буенча күчәргә) алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр (шул исәптән элеге статьяның 6 пункттындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән гарантның язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук бу статьяның 7 пункттында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән бурыч принципалы үтәлгәндә Гарант тарафыннан таныла.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турында бенефициар таләбе (гарантия үтэлеше турында бенефициар таләбе) гарантиядә билгеләнгән очракта гына гарантка бирелгә мөмкин. Гарантия үтэлеше турында бенефициар таләбе гарантиядә билгеләнгән тәртиптә, гарантиядә күрсәтелгән документларны кушып, язма рәвештә гарантка белдерелгә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бирү турындагы килешүдә билгеләнгән срогыннан элек гарантияне үтәү турында таләпләрне, шул исәптән принципалның гарантиясе белән тәэмин ителгән йөкләмәләрне үтәү срогы якынлашкан дип санала торган вакыйгалар (шартлар) вакытында да, күрсәтергә хокуклы түгел.

14. Гарант гарантия үтэлеше турында бенефициар таләбен кую турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчermәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядэ билгелэнгэн срокта, бенефициарның күрсәтелгән таләпкә кушып бирелгән документлар белән Гарантия үтәлеше турындагы таләбен карарга һәм гарантия шартларына таләпләр һәм аңа кушып бирелгән документлар туры килү-килмәвен тикшерергә тиеш.

16. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) гарантия бирелгән срок тәмамланганнан соң (гарантиянең гамәлдә булу срогы) гарантка таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантка тапшырылган);

2) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантиядэ билгелэнгән тәртипне бозып, гарантка тапшырылды;

3) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләренең тиешле үтәлешен кабул итүдән баш тартты;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 6 пунктында билгелэнгән очракларда;

6) гарантиядэ билгелэнгән башка очракларда.

17. Гарантиянең үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы принципал тәкъдим итә алырлык каршылыкларны чыгарырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да әлеге каршылыкларга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен һәм аңа кушып бирелгән документларны нигезле һәм муниципаль гарантиянең тиешле шартлары дип танылган очракта, гарант гарантия буенча йөкләмәне гарантиядэ билгелэнгән вакытта үтәргә тиеш.

20. Гарантның бенефициар каршындагы муниципаль гарантиядэ каралган йөкләмәсе гарантия белән тәмин ителгән принципалның срогы чыккан йөкләмәләре күләмендә, ләкин гарантия суммасыннан да артмый.

21. Гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициар алдындагы йөкләмәсе туктатыла:

1) гарантта билгелэнгән күләмдә бенефициарга Гарант тарафыннан акча түләп,;

2) гарантиядэ билгелэнгән вакыт узганнан соң, ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу срогы);

3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләрен үтәгән йә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен бүтән нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка бирелгән гарантия үтәлеше турында гарантка карата таләп булу-булмауга карамастан) туктатылган очракта, яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка биргән таләпнең булу-булмавына карамастан));

4) гарантка кире кайтару юлы белән бенефициарның үз хокукларыннан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында язма гаризасы буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтижәсендә, принципал тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында каралган гарантия буенча мондый гарантия буенча бенефициарлар һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр фактта булмаган очракта гарантияне кире кайтару нәтижәсендә, гарантны гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында гарантия буенча үз хокукларыннан;

5) әгәр тәмин ителешенә гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгелэнгән срокта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантка һәм (яисә) гарантка гарантия үтәлеше турында гарантка таләп куйганнан соң төп йөкләмәне (шул исәптән принципалны һәм (яисә) бенефициарны бетерүгә бәйле рәвештә) туктатуга яисә аның гамәлдә булмавын алыш-биреш дип тануга бәйле рәвештә;

7) бенефициарның башка затка яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычлар буенча таләп хокукларын бүтән затка тапшырган очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан (күрсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурычларның)

яңа хужасына (сатып алуыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алуыга) күчүенә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрне (хокукларын) алдан тапшырудан (күчүдән тыш), принципалның (эмитентның));

8) принципал тарафыннан башка затка тапшырылган яисә принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча башка затка күчкән очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка, төп йөкләмә буенча принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча принципал тарафыннан тапшырылган очракта;

9) гарантияләрдә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Гарантның аның буенча йөкләмәләре туктатылганнан соң бенефициарның гарантияне тотып калу күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларны сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләрнең килеп чыгуы турында мәгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга Карата таләбе хокукларының гарантка юл куюы белән бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү йөзеннән түләнгән акчалар регрессы тәртибендә гарантка кайтару яисә гарантка бенефициарның принципалга карата бирелгән таләп хокукларын үтәү йөзеннән алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән кредитлар һәм кредитлар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэмин ителгән кредит (займ) акчаларын максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән җаваплылыкка ия.

29. Бенефициарлар булып торган йөкләмәләрне тәэмин итүдә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

28 Статъя. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр

1. Район исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр муниципаль кыйммәтле кәгазьләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең эмитенты булып жирле хакимият тора, ул район Уставы муниципаль бурыч алуларны тормышка ашыру хокукына ия.

3. Район тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мөрәжәгатьләре тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

29. Бюджетара трансфертлар

Бюджетара трансфертлар РФ Бюджет кодексында билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә бирелә.

Мәкалә 30. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

31 Статья . Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр

1. Район алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып акча средстволары суммасы тора, аны район алдында билгеләнгән датага акчалата йөкләмә нигезендә түләргә тиеш.

2. Район алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр районның финанс активларын формалаштыра.

3. Акчалата йөкләмәләр буенча район алдындагы бурычларны исәптән төшерү һәм торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очрактан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 4 пункттында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 5 пункттында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Әгәр килешүдә башкасы билгеләнмәгән булса, район алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы район бюджетының бердәм санына күчәргәннән соң үтәлгән дип санала.

II кискәк. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

32 Статья. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, кабул ителә торган нигезләмә нигезендә, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда башкарыла.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзү жирлек бюджеты проектына нигезләнә:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә карата таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниеенә юлламасы нигезләмәләре;

- жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

- бюджет сәясәтенә төп юнәлешләре һәм жирлек салым сәясәтенә төп юнәлешләре ;

- муниципаль программалар (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларны үзгәртү проектлары).

3. Бюджет проектын төзү өчен мәгълүмат кирәк:

- салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасының салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, жирлек Советының норматив-хокукый актлары, салымнар һәм жыемнар турындагы закон проекты эшли башлаганда гамәлдә булган вакытта гамәлдә булган;

- жирлек бюджетына федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан түләү нормативларында;
- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча түләүсез керемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәрен күздә тотылган күләмнәре;
- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнарны исәпкә алу.

33 Статъя. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел вакыт эчендә эшләнә.
2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына бюджет проектын кертү турында Карар кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.
3. Жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 Статъя. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә, жирлек Советына жирлек бюджеты турындагы карар проекты кертелгән көнгә гамәлдә булган Россия Федерациясе салымнары һәм жыемнары, бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының муниципаль-хокукый актлары нигезендә фаразлана.

2. Жирле салымнар турындагы карарларга, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Совет карарларына үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы карарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты жирлек Советына кертелгәнчә 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

3. Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукый актларына жирлек советына чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты керткәннән соң кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджетларның керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган үзгәрешләр кертүне күздә тоткан норматив хокукый актларында жирлек Советының күрсәтелгән норматив хокукый актларының Чираттагы финанс елыннан соң килгән елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк үз көченә керүе турындагы нигезләмәләр булырга тиеш.

35 Статъя. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Спас муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы билгеләгән методика нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла.
2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләргә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

36 Статъя. Муниципаль программалар

1. Жирлекнең муниципаль программалары (алга таба - муниципаль программалар) жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме программаны раслаган муниципаль хокукый акт нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча бюджет турындагы карар белән раслана. Чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашырылырга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы карар үз көченә кәргән көннән алып ике айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәләгән бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәру тәртибе һәм аның критерийлары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап туктатылырга яки үзгәртергә, шул исәптән муниципаль программаны тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегә турында Карар кабул ителергә мөмкин.

37 Статья. Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы һәм жирлек Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәгән килеш, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә

III Кисәк. БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

38 Статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, жирлектәге дефицит (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш»;

2. Жирлек бюджеты карары белән раслана:

- бюджет керемнәренә Баш администраторлары Исемлегә;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары Исемлегә;
- бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре буенча йә бүлекләр, бүлекчәләре, максатчан статьялары(муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә),
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;
- гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;
- Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм (яисә) башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;
- план чорының икенче елына, Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган);
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы;

- муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтеләп,;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән жирлек бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проекты расланган бюджетның план чорының параметрларын үзгәртү һәм аларга жирлек бюджеты проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чоры параметрларын үзгәртү жирлек Советының муниципаль хокукый акты нигезендә башкарыла.

Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә чыгымнарның ведомство структурасына жирлек бюджеты чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төрләрә буенча бюджет ассигнованиеләрен кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар дигәндә план чорында бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә бүленмәгән бюджет ассигнованиеләрә аңлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы карарда Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә кертүгә (бюджетта чагылдырылырга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләрә (ярдәмче төрләрә) буенча жирлек бюджеты турындагы карарда билгеләнгән максатларга тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләмәннән гайре бюджет керемнәрнән файдалану каралырга мөмкин

39 Статья. Бюджет проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Бер үк вакытта проекты белән район бюджеты турында карар проекты белән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек Советына тапшырыла:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм жирлек салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенә көтелүче нәтижәләр;
- жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит) ;
- жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы ;

- муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган торышы буенча;

- агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;
- башка документлар һәм материаллар.

40 Статья. Жирлек Советына бюджет турында карар проектын кертү

1. Жирлек башкарма комитеты житәкчесе Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проектын жирлек советына 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча карауга кертә.

2. Идел буе авыл жирлегә муниципаль берәмлегә Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты турында Карары проектында план чорының расланган тиешле бюджеты күрсәткечләрен төгәлләштерү һәм төзелә торган план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслау карала.

3. Идел буе авыл жирлегә муниципаль берәмлегенең расланган бюджетының план чоры параметрларын аныклауны күздә тотат:

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына Идел буге авыл жирлеге муниципаль берәмлеге бюджеты турында карар проектын карау предметы булып торган төгәлләштерелгән күрсәткечләрне раслау;

- жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрән арттыруны яки киметүне раслау йә ана тиешле бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төрләрә буенча бюджет ассигнованиеләрән кергү.

4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләрән иң чик гомуми күләме Идел буге авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советы карарлары белән билгеләнгән чыгым йөкләмәләрән финанс ягыннан тәмин итү өчен житәрлек булмаса, башкарма комитет Чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек Советы карарларының аерым нигезләмәләрән үз көченә керү (гамәлдә булуын туктатып тору) срокларын үзгәртү турында жирлек Советы карарлары проектларын жирлек Советына кергә., Чираттагы финанс елында һәм (яки) план чорында финанслау чыганаclarы белән тәмин ителмәгән.

41 Статъя. Бюджет турында карар проектын карау

1. Авыл жирлеге Советы Рәисе чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турында карар проектын кертелгәннән соң 2 эш көне эчендә аны жирлек Советына экспертиза үткәрү өчен ревизия комиссиясенә жибәрә.

10 (ун) эш көне эчендә ревизия комиссиясе бюджет турында карар проектын турында бәяләмә эзерли, алар ачыкланган очракта әлеге проектынң житешсезлекләрән күрсәтә.

Ревизия комиссиясе бәяләмәсе жирлек Советы депутатлары тарафыннан бюджет турында карар проектынә төзәтмәләр эзерләгәндә исәпкә алына.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карар проектын, жирлекнең Ревизия комиссиясе бәяләмәсе белән, комиссиягә, шулай ук жирлек Советы депутатларына карап тикшерүгә жибәрелә, гавами тыңлауларда тикшерелә.

3. Бюджет турында карар проектын буенча килештерелмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе карары белән килештерү комиссиясе төзелә ала, аңа жирлек башкарма комитеты һәм жирлек советы вәкилләрән тигез саны керә.

Килештерү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Жирлек бюджеты турында карар бер укылышта кабул ителә.

4. Жирлек Советы кабул иткән бюджет турындагы карар 2 (ике) эш көне дәвамында жирлек Советы Рәисенә кул кую өчен жибәрелә.

5. Жирлек бюджеты турындагы карар рәсми рәвештә халыкка житкерелергә тиеш.

42 Статъя. Бюджет турында карарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында карар проектын кабул итү нәтижәләрә

1. Бюджет турындагы карар жирлек Советы тарафыннан расланган, Чираттагы финанс елы башланганчы жирлек Советы Рәисе тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

Жирлекнең жирле үзидарә органнары үз компетенциясе кысаларында бюджет турында кабул ителгән карарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәмин итү буенча мөмкин булган барлык чараларны күрергә тиеш.

2. Әгәр Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар финанс елы башыннан үз көченә кермәсә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

IV кисәк. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЭШЕ

43 Статъя. Бюджет үтәлеше нигезләрә

1. Бюджет үтәлеше жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан тәмин ителә.

2. Бюджет үтөлеше бюджет язмасы нигезендә оештырыла, ул кабул ителгән бюджетка һәм касса планына туры килергә тиеш.
- Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә башкарыла.
3. Жирлек бюджеты үтөлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан башкарыла.

44 Статъя. Керемнәр буенча бюджет үтөлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтөлешен күздә тот:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнар, жыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән алынган керемнәрне бюджетның бердәм счётына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);
- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түлэнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәплэнгән процентлар суммаларын күчерү;
- Россия Федерациясенен Салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә артык түлэнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;
- артык түлэнгән яки артык алынган салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәкле артык бүленгән суммаларны, чараларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә артык алынган суммаларга исәплэнгән процентларны жирле бюджетның бердәм счётынан күчерү.

45 Статъя. Чыгымнар буенча бюджет үтөлеше

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп башкарыла.
2. Бюджетның чыгымнар буенча үтөлеше күздә тотыла:
 - Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
 - акча йөкләмәләрен раслау;
 - акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү ;
 - акчалата йөкләмәләрнең үтөлешен раслау.Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен агымдагы финанс елында аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә кабул итә.
Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән башка килешүләр төзү юлы белән яисә законнар, башка хокукый актлар, килешү нигезендә кабул итә.
3. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары исәбеннән түләү бурычын түләү һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә раслый.
4. Акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү рөхсәт язуын (акцепт) башкару рәвешендә бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү тәртибендә каралган документларның булу-булмавын тикшергәннән соң гамәлгә ашырыла.
Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.
Гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә башкарылырга мөмкин.
5. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасына бюджетның бердәм счётынан акчаларны исәптән төшерүне раслый торган түләү документлары нигезендә, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләрен үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр уздыруны раслый торган башка документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

46 Статъя. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтөлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтөлеше бюджет язмасы нигезендә баш администраторлар, администраторлар тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча башкарыла, моңа бюджет законнары нигезлэмэләре нигезендә жирлек бюджетының бердәм сетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш.

47 Статъя. Жирлек бюджетын үтэгәндә жирлек бюджеты турында расланган карардан тыш фактта артыграк алынган табышлардан файдалану

Жирлек бюджетын үтэгәндә жирлек бюджеты турындагы карар белән расланган керемнәрнең гомуми күләменнән артык фактта алынган керемнәр агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычны түлөүгә, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы 3 пунктында каралган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта жирлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелергә мөмкин.

Жирлек бюджеты турында карар белән расланган керемнәрдән тыш фактта жирлек бюджеты үтэгәндә фактта алынган максатчан билгеләнештәге физик һәм юридик затлардан субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар һәм кире кайтарылмый торган керемнәр жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга юнәлдерелә, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән бәйлә.

48 Статъя. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

1. Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, моңа Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләренә тәмамлау Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статьяның таләпләре нигезендә башкарыла.

2. Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр жирлек бюджеты үтәленә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә санкцияләнгән Бюджет йөкләмәләрен жирлек бюджетының бердәм сетындагы калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

3. Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара трансфертлар бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы карары нигезендә, агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяжның булуы турында, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдә, жирлек бюджетара трансфертларның калган күләмендә, жирле бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяжның булуы турындагы карар нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыгын артмаган күләмдә, Чираттагы финанс елында бюджет керемнә кире кайтарылырга мөмкин.

Кисәк V. төзү, тышкы тикшерү, карау ҺӨМ БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН РАСЛАУ

49 Статъя. Бюджет исәбе һәм бюджет үтөлеше турында хисап

1. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисаплылығын үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) хисап хәрәкәте турында акча;
- 5) Аңлатма язуы.

2. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллык хисап булып тора. Бюджет үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтәлеше турындагы хисап жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм жирлек Советына, жирлекнең ревизия комиссиясенә Финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру вакыты чыкканнан соң ун көннән дә соңга калмыйча жиберелә.

Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап жирлек Советы карары белән расланьрга тиеш.

50 Статъя. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап, аны жирлек Советында караганчы, тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә, Ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3. Жирлекнең башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмә эзерләү өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә эзерләү эшләре бер айдан да артмаган вакыт эчендә башкарыла. Бюджет үтәлеше турындагы хисапка бәяләмә бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) еллык бюджет хисаплылығын тышкы тикшерү мәгълүматлары нигезендә эзерләнә.

4. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапка нәтижә жирлек советына һәм жирлек башкарма комитетына Ревизия комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

51 Статъя. Жирлек Советына бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да соңга калмыйча жирлек башкарма комитеты житәкчесе жирлек Советына финанс хисап елы өчен бюджет үтәлеше турында отчет тапшыра.

2. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет үтәлешенә һәм бюджет хисаплылығына анализ һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре булган аңлатма язуы, жирлек Советы бюджеты үтәлеше турында карар проекты, жирлек бюджеты үтәлеше турында башка бюджет хисаплылығы һәм жирлекнең берләштерелгән бюджеты үтәлеше турында бюджет хисаплылығы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Жирлек Советы утырышында жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе йә аның ризалыгы белән жирлекнең ревизия комиссиясе рәисенең бюджет үтәлеше турындагы доклады тыңлана.

4. Фикер алышу һәм бюджет үтәлеше турындагы хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек Советы Бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау һәм жирлек Советы тарафыннан тиешле карар кабул итү яки бюджет үтәлеше турындагы карарны кире кагу турында Карар кабул итә.

5. Жирлек Советы Бюджет үтөлеше турындагы карар кире каккан очракта, ул дөрес булмаган яисә тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган вакыт эчендә кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

52 Статъя. Бюджет үтөлеше турында карар

Бюджет үтөлеше турындагы карар нигезендә хисап финанс елына бюджет үтөлеше турындагы хисап, бюджет керемнәренен, чыгымнарның һәм дефицитның (профицитның) гомуми күләмен күрсәтеп, раслана.

Хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- район бюджеты керемнәрен классификацияләү кодлары буенча бюджет керемнәре;
 - керем төрләре кодлары, керемнәр төрләре, керемнәр төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре;
 - бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
 - чыгымнарны классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
 - бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
 - бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджетны финанслау чыганаклары кодлары буенча.
- Бюджет үтөлеше турындагы карар нигезендә бюджет законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукый актларында бюджет үтөлеше турындагы карар өчен билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI кисәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

53 Статъя. Муниципаль финанс контроле

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган хокукый актлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга башка түлүүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләр бирә торган хокукый актлар нигезләмәләрен үтәүне тәмин итү, шулай ук дәүләт (муниципаль) контрактлары, бюджеттан акча бирү турында килешүләр (килешүләр) шартларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңгыларга бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле-жирлекнең Ревизия комиссиясе эшчәнлегенә

3. Эчке муниципаль финанс контроле авыл жирлегенә башкарма комитеты органнары (вазыйфай затлары) булган муниципаль финанс тикшерүе органнарының контроль эшчәнлегенә булып тора

4. Жирле бюджет үтөлеше барышында бюджет бозуларын кисәтү һәм булдырмау максатыннан, алдан контроль алып барыла

5. Алга таба контроль аларның үтәлешенә законлылыгын, исәп һәм хисапчылыкның дөреслеген билгеләү максатларында жирлек бюджеты үтөлеше нәтижәләре буенча башкарыла.